

**Skötselplan för offentliga miljöer,
park- och grönytor samt naturområden
juni 2012**

Innehåll

Inledning	3
Översikt skötselarbeten; offentliga miljöer, park- och grönytor	5
Skötselbeskrivningar	
Offentliga miljöer, park- och grönytor	17
Dammar, vattendrag, diken, vägtrummor	36
Salixodlingar	39
Motionslingor.....	39
Naturområden	39
Sanerings- och exploateringsområden	42

Ritningsbilagor

Inledning

Skötselplanens innehåll

Parkmark och naturområden är den gemensamt ägda marken i kommunen. De utgör värdefulla tillgångar med stor betydelse för vårt välbefinnande.

Skötselplanens innehåll:

- Kartunderlaget redovisar kommunägd mark där parkarbeten ska utföras
- Mängdförteckning anger ytfördelning
- Skötselbeskrivningen beskriver de olika ytornas behov av skötsel
- Tidsuppskattning ger en fingervisning om bedömd tidsåtgång och därmed kostnad för skötseln

Skötsel- och underhållsaspekter

Miljöhänsyn

I ett hållbart samhälle utgör begreppen återanvändning och återvinning ledord. Flisning och kompostering är båda exempel på metoder som återför material och näringsämnen till jorden. Koldioxidutsläpp kan reduceras genom medvetna val av maskiner och skötselmetoder. Underhåll av anläggningar och utrustning ger en ökad livslängd och reducerar därmed uttaget av jordens resurser.

Att värna om den biologiska mångfalden är viktigt eftersom varje art har sin bestämda och unika roll i ekosystemet. Försvinner en art drabbas oftast flera, direkt eller indirekt och systemet blir svagare och mer sårbart. En varierad skötsel gynnar olika växter och djurarter och ger goda förutsättningar för en ökad biologisk mångfald. Slåtter och uppsamling av gräs gynnar blommande örter som lockar till sig fjärilar och insekter. På oklippt gräsmark etablerar sig högvuxna gräs och örter om näringstillgången är god. Vintertid ger det höga gräset skydd och skapar ett fuktigt och temperatur-

utjämnat klimat som gynnar småkryp och sorkar som i sin tur lockar till sig insektsätare och rovfåglar.

Hälsa och trygghet

En välvårdad utemiljö skapar trygghet. Här är det tryggt att bo och vistas. En vanvårdad utemiljö förmedlar det omvända. En vanvårdad plats tenderar också att dra till sig mer avfall då det känns mer acceptabelt att slänga sitt avfall här.

Natur och utemiljö är viktiga för människors hälsa. Vi behöver frisk luft och motion. Utomhus blir vi stimulerade av naturens ljud och rörelser såsom när vinden susar i trädkronorna och fåglarna kvittrar.

Mötesplatser där det finns utrymme för lek och idrott är viktiga för vår hälsa och vårt välbefinnande. Platser med mänsklig aktivitet fungerar lite som en magnet som lockar till sig fler människor.

Utvecklingsarbete

Skötselanvisningar som medför en minskad miljöbelastning och skapar förutsättningar för en ökad biologisk mångfald behöver omprövas kontinuerligt.

I Svalövs kommun finns stora gräsytor som kräver omfattande klippning. Hur stor del av verksamhetens budget som ska avsättas för att hålla gräsytor kortklippta och prydliga är en prioriteringsfråga. På en del ytor kan högvuxet gräs, betesmark, slåtteräng övervägas

En varierad skötselnivå skapar goda förutsättningar för en biologisk mångfald. Några exempel:

- Utveckling av grönområden genom skötsel
- Skötselplanering i plan - och projekteringsskedet både ur skötsel- och kostnadssynpunkt
- Omtolkning av det prydliga trädgårdsidealet - biologisk mångfald
- Lekplatser som mötesplatser
- Samlokaliseringar - Idrott/ träning, lek, utomhusfest, utomhusscen
- Samarbete - kommun/ företag m.fl.
- Odling
- Skogsåker - hassel, körsbär m.m.
- Rekreativnära boende
- Samarbete med skola/ utv.möjligheter
- Parkpersonalens roll- direktkontakt med medborgarna

Prioriteringar

- Säkerhet - beskärning av vegetation för god sikt och trafiksäkerhet, friska träd
- Lekplatser - säkerhet och underhåll av lekredskap samt investeringar
- Städning/sopning
- Underhåll för ökad livslängd ytbehandling av parkutrustning etc. ogrärensning i grusgångar etc.

Översikt skötselarbeten – offentliga miljöer, park- och grönytor

Ytor och utrustning sorteras in under följande beteckningar:

VEGETATIONSYTOR	BELAGDA YTOR	ANLÄGGNINGS-KOMPLETTERINGAR
<p>Gräsytor</p> <p>KLIPPT GRÄSYTA G1 Prydnadsgräsmatta G2 Bruksgräsmatta</p> <p>HÖGVUXEN GRÄSYTA G3 Sidoytor G4 Gräsfält, vägslänter, restytor m.m. G5 Slätteräng</p> <p>Naturmark Öppen naturmark Trädbevuxen naturmark</p> <p>Planteringsytor Friväxande träd Formbeskurna träd Prydnadsbuskage Bruksbuskage Klippt häck Perenner Sommarblommor</p>	<p>Asfaltytor Grusytor Sten/plattytor Strid/formbar sand Gummimatta</p>	<p>Diverse fast utrustning Parkmöbler Lek/ idrottsutrustning Brunnar o.d. Sommarvattenanläggning</p>
<p>DAMMAR VATTENDRAG</p>		

VEGETATIONSYTOR

Gräsytor

Gräsytor delas in i skötselklasser. Skötseln varierar med lokalisering och användningsområde.

Syftet med en varierad skötselintensitet är att minska underhållskostnaderna och på sikt ha olika typer av gräsytor i bebyggelsen. Utmed gångvägar och hårdgjorda ytor hålls gräset kortklippt.

Tillsyn

- Inga påkörningsskador på träd
- Inga grässträngar eller högar efter klippning
- Inget grässpill på markbeläggningar

KLIPPT GRÄSYTA

G1 Prydnadsgräsmatta

Gräsmattan har i första hand ett prydnadsvärde. Den är inte avsedd för lek, bollspel mm. T.ex. gräsytorna vid kommunhuset.

Skötsel.

- Vårstädning
- Städning
- Klippning 15-16 ggr/säsong
- Puts, vartannat klipptillfälle
- Kantskärning 2 ggr/år
- Lövhantering
- Gödslning, kalkning, bevattning
- Ogräsbekämpning
- Reparation/kompletteringssådd

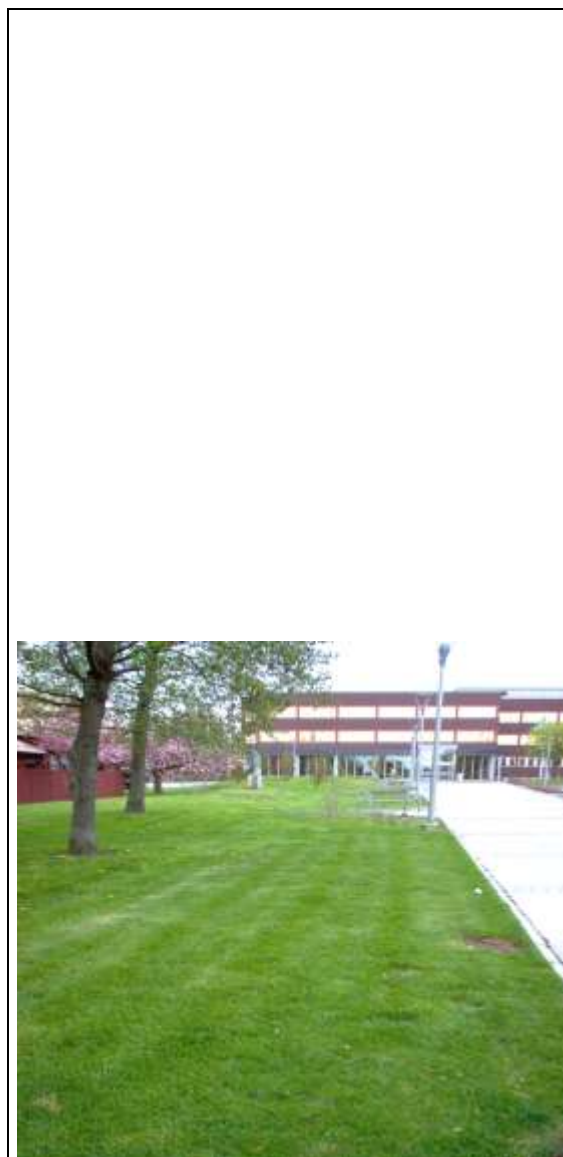
KLIPPT GRÄSYTA

G2 Bruksgräsmatta

Bruksgräsmattor är robusta gräsytor i parker och bostadsområden som är avsedda för lek, bollspel, m.m.

Skötsel

- Vårstädning
- Städning
- Klippning 12-13 ggr/säsong
- Puts, minst vid vart tredje klipptillfälle
- Kantskärning vid behov, högst 1 gång/år
- Lövhantering i begränsad omfattning
- Reparation/kompletteringssådd

HÖGVUXEN GRÄSYTA

G3 Sidoytor

T.ex. Sido- och restytor i parker, bostadsområden som inte används annat än tillfälligtvis.

Skötsel

- Vårstädning
- Städning
- Klippning eller slaghackning 5 ggr/säsong
- Puts, varje klipptillfälle
- Reparation/kompletteringssådd
- Kortklippt gräs utmed gång- och cykelvägar

HÖGVUXEN GRÄSYTA

G4 Gräsfält, vägslänter, restytor m.m.

T.ex. sidoytor och restytor som sköts med en liten resursinsats. Ytorna används tillfälligtvis.

Skötsel

- Städning
- Slaghackning 2 ggr/säsong
- Puts, 1 gång/ säsong
- Kortklippt gräs utmed gång- och cykelvägar

HÖGVUXEN GRÄSYTA

G5 Slätteräng

T.ex. naturpräglade ytor som skapar unika biotoper för flora och fauna. Ytorna sköts så att blomning och återväxt gynnas. Ytorna är inte avsedda att användas före slåttern.

Skötsel

- Städning
- Slåtter 1 gång/år, med uppsamling, i månads-skiftet juli-augusti
- Puts efter slåttern
- Kortklippt gräs utmed gång- och cykelvägar

Naturmark

Öppen naturmark

Mark bevuxen med i huvudsak gräs, ris och örter. Få träd och buskar. Ytorna är släppta från skötsel. Endast slaghackning vid behov för att förhindra ej önskvärd slytetabletering.

Skötsel

- Städning
- Grässlåtter
- Kortklippt gräs utmed gång- och cykelvägar.

Trädbevuxen naturmark

Tillsyn

- Säkerhetskontroller

Skötsel

- Städning
- Gallring
- Kortklippt gräs utmed gång- och cykelvägar.

Planteringsytor

Träd

Träd har en god inverkan på klimatet då de tar upp koldioxid och avger fukt. Det är viktigt att trädens vitalitet kontrolleras så att de inte utgör en säkerhetsrisk.

Tillsyn

- Kontroll av vitalitet och beskärningsbehov
- Kontroll av trädstöd

Skötsel

- Beskärning av stamskott
- Ogräsrensning runt träd i markbeläggning och i trädgrop runt yngre träd
- Borttagning av skadade grenar
- Uppbyggnadsbeskärning och underhållsbeskärning
- Beskärning i anslutning till trafikytor
- Beskärning av formklippta träd
- Bevattnings av nyplanterade träd

Prydnadsbuskage

Buskage i centrumnära lägen, vars främsta uppgift är att försköna området.

Skötsel

- Vårstädning
- Städning
- Ogräsrensning
- Gallrings- och underhållsbeskrning
- Borttagning av siktskymmande grenar
- Borttagning av vissna löv
- Borttagning av viltskott och oönskade växter
- Kompletteringsplantering

Bruksbuskage

Buskage vars huvuduppgift är att ge lä eller fungera som rumsavdelare. Buskagen har även ett prydnadsvärde. Löv ska i möjligaste mån ligga kvar.

Skötsel

- Vårstädning
- Städning
- Ogräsrensning främst i kantzoner
- Gallrings- och underhållsbeskrning
- Borttagning av siktskymmande grenar
- Borttagning av vissna löv
- Borttagning av vildskott och oönskade växter
- Kompletteringsplantering

Naturlik plantering

Planteringar som efterliknar naturen och är mindre skötselkrävande. Visst gallrings- och röjningsarbete krävs för att planteringen ska utvecklas väl.

Skötsel

- Städning
- Ogräsrensning främst i ej slutna buskage
- Gallrings- och underhållsbeskrning
- Borttagning av siktskymmande grenar
- Borttagning av vissna löv
- Kompletteringsplantering

Klippt häck

Buskar av samma art som klipps årligen. Häckens bas ska vara bredare än dess topp. Löv ska i möjligaste mån ligga kvar.

Skötsel

- Vårstädning
- Städning
- Ogräsrensning
- Formklippning
- Borttagning av vissna löv
- Borttagning av vildskott
- Kompletteringsplantering

Rabattrosor

Storblommiga eller polyantharosor som ger rik blomning. Rabatten ska hållas ogräsfri.

Skötsel

- Vårstädning
- Städning/puts
- Beskärning
- Ogräsrensning
- Gödning
- Bevattning
- Kompletteringsplantering

Perenner

Perenner är fleråriga örter. En perennrabatt ska hållas välskött och vara ogräsfri.

Skötsel

- Vårstädning/nedskärning
- Ogräsrensning/puts/städning
- Omplantering/delning
- Gödning/jordförbättring
- Bevattning
- Kompletteringsplantering eller utbyte av döda växter.

Sommarblommor

Vår- och sommarblommor planteras ut på våren och byts sedan ut en gång på sommaren och en gång på hösten. Blommorna ger växtprakt men kräver mycket skötsel. För att planteringen ska se frodig och välkött ut krävs tillsyn/vattning tre gånger per vecka.

Tillsyn

- Inget ogräs eller vissna växtdelar
- Kontrollera behov av näring och vattning.
- Kontrollera behov av kompletteringsplantering eller byte av döda växter.

Skötsel

- Jordförbättring
- Plantering av vårblommor under april-maj.
- Plantering av sommarblommor under juni-september.
- Höst- och vinterarrangemang under oktober-april.
- Kompletteringsplantering under respektive period
- Tillsyn/städning/puts/vattning
- Luckring/ogräsrensning
- Gödsling
- Höststädning

BELAGDA YTOR

Grusytor

Ytor med slitlager av grus. De ska vara vårdade och säkra att gå och färdas på.

Tillsyn

- Sättningskador och uppstickande brunnar
- Behov av nytt slitlager

Skötsel

- Städning
- Ogräsrensning
- Lövuppsamling
- Reparation av sättningskador
- Påförsel av nytt slitlager
- Sladdning/hyvlning

Asfaltytor

Asfaltytor ska vara vårdade och säkra att gå och färdas på.

Tillsyn

- Sättningskador och uppstickande brunnar
- Potthål

Skötsel

- Städning/sopning
- Ogräsrensning i kantzoner, trappor och på småytor
- Reparation av sättningskador
- Lagning av sönderkörda kanter
- Lagning av potthål

Sten- och plattytter

Ytor med plattor, marksten eller gatsten. Ytorna ska vara säkra att gå och färdas på.

Tillsyn

- Trasiga plattor, sättningar och uppstickande brunnar

Skötsel

- Städning/sopning
- Ogräsrensning, manuellt eller med maskinell Stålbörste/ogräsflammar
- Lagning av sättningskador
- Lagning av sönderkörda kanter

Strid sand och formbar sand för lek

Ytorna ska vara ogräsfria, jämna och fria från främmande föremål.

Tillsyn

- Farliga föremål och skräp
- Tillräckligt med sand så att fundament täcks
- Sandens stötdämpande funktion

Skötsel

- Städning
- Ogräsrensning och luckring av sanden
- Justering av nivå under gungor
- Lövvupsamling
- Byte och påfyllnad av sand

Gummimattor

Lektytor med fallskyddsplattor eller gummiastfalt. Ytan ska vara ren och ha stötdämpande funktion.

Tillsyn

- Kontroll av ytans stötdämpande funktion
- Farliga föremål och skräp

Skötsel

- Städning och sopning
- Ogrärensning i skarvar
- Lövvuppsamling
- Lagning

ANLÄGGNINGSKOMPLETTERINGAR

Räcken, staket, plank m.m.

Utrustningen ska vara hel och ren och får inte utgöra någon säkerhetsrisk.

Tillsyn

- Behov av reparationer och justeringar
- Uppstickande spikar/skruvar

Skötsel

- Rengöring
- Riktning
- Reparationer
- Målning/oljning

Parkmöbler

Fasta eller lösa utemöbler. Möblerna ska vara hela och rena.

Tillsyn

- Behov av reparationer och justeringar
- Uppstickande spikar/skruvar

Skötsel

- Målning/oljning
- Tvättning
- Reparationer

Lekplats/lek- och idrottsutrustning

Lekutrustning ska uppfylla kraven i svensk och europeisk säkerhetsstandard och även respektive leverantörs krav på drift- och underhålls-åtgärder. Utrustningen ska vara hel och ren.

Tillsyn

- Årlig säkerhetskontroll av certifierad besiktningsman där besiktningsprotokoll upprättas.
- Kontroll enligt fabrikantens anvisningar
- Rutinmässig tillsyn av lekplatser och utrustning.

Skötsel

- Justering av nivå under gungor och luckring av sand
- Rengöring av utrustning
- Reparation/ytbehandling

Diverse utrustning

Pollare, stolpar, skyltar, papperskorgar, flaggstänger, konstverk och cykelställ. Utrustningen ska vara hel och ren och får inte utgöra en säkerhetsrisk.

Tillsyn

- Behov av reparationer och justeringar

Skötsel

- Renhållning
- Riktning
- Reparation
- Målning/oljning

Trappor

Trappor av betong, natursten eller trä. Trappor ska skötas så att de är säkra att använda. De ska hållas fria från ogräs. Löv ska tas bort så att halkrisken minimeras.

Tillsyn

- Behov av reparationer

Skötsel

- Ogräsrensning
- Sopning
- Lövhantering
- Ytbehandling av trävirke

Murar

*Bruksmur, kallmur, betongmur och L-stöd.
Murar ska vara hela och får inte utgöra
någon säkerhetsrisk.*

Tillsyn

- Reparationsbehov

Skötsel

- Ogräsrensning

Trädäck, trätrall

*Trädäck och trätrall ska skötas så att de är
säkra att använda*

Tillsyn

- Reparationsbehov
- Uppstickande skruvar/spikar

Skötsel

- Spolning
- Lövhantering
- Ytbehandling

Broar

Broar ska vara säkra att använda.

Tillsyn

- Säkerhetskontroll/reparationsbehov

Skötsel

- Sopning
- Lövhantering
- Bättringsmålning/ytbehandling

Brunnar o.d.

*Brunnar, vattenrännor samt dagvattenledning fram
till huvudledning. Vattenavrinningen ska fungera
väl och brunnarna får inte utgöra en säkerhetsrisk.*

Tillsyn

- Behov av rensning
- Godkänd låsning på brunnslock
- Skadade och uppstickande brunnar
- Trasiga lock

Skötsel

- Årlig underhållsspolning
- Borttagning av löv och kantskärning
- Komplettering av brunnslås
- Lagning av skadade/uppstickande brunnar

Sommarvattenanläggningar

Anlagda vattenbassänger, fontäner mm. De ska vara välskötta så att de bidrar till parkmiljöns trivsel.

Tillsyn

- Tillsyn av påfyllningssystem, pumpar etc.

Skötsel

- Städning/rengöring 1 gång per vecka.
- Vattenbyte
- Igångsättning/avstängning av utrustning vår och höst
- Service på pump/avloppsanläggning enligt fabrikantens anvisningar
- Reparationer

DAMMAR OCH VATTENDRAG

Dammar och vattendrag ska vara fria från skräp och skötas både med hänsyn till rekreation och växt- och djurliv.

Tillsyn

- Tillsyn av anläggningar och utrustning

Skötsel

- Städning
- Rensnings- och röjningsarbete
- Igångsättning/avstängning av utrustning vår och höst
- Service på utrustning enligt fabrikantens anvisningar
- Reparationer

Skötselbeskrivning – offentliga miljöer, park- och grönytor

Ogräsbekämpning med kemiska preparat, ogräsättika och pelargonsyra undantagna, får inte användas. Vid hantering av trädgårdsavfall rekommenderas flisning och kompostering.

VEGETATIONSYTOR

Gräsytor

För gräsytor gäller att klippning inte får utföras vid väderleksförhållanden där gräsytorna riskerar att skadas. Skada på gräsyta orsakad av ovarsam framfart med maskiner ska omgående återställas. Vid ytor mot stängsel eller dylikt, där gräsytans bredd inte medger klippning med konventionell klippare används motorlie eller likvärdigt redskap. Försiktighet ska vidtas så att buskar, träd och annan parkutrustning inte skadas. Handputs utförs om risk finns för ovan nämnda skador. Gräsklipp som vid hamnar på annan yta eller på fasad skall tas bort i direkt anslutning till klippningstillfället.

KLIPPT GRÄSYTA G1 Prydnadsgräsmatta	<i>Prydnadsgräsmattan har i första hand ett prydnadsvärde och är inte avsedd att användas för lek, bollspel m.m. Gräsytan ska vara välvårdad, frisk, grön och tät. Gräsmattan ska se vårdad ut under hela året.</i>
Vårstädning/repairation	Under april månad rensas ytorna från lövansamlingar, dött gräs och andra föremål. Ihopsamlade högar får inte ligga kvar. Döda fläckar rivs upp och hjälpsås eller repareras.
Städning/ pappersplockning	Före klippning tas grenar, stenar och främmande föremål bort. Ytorna ska vara fria från skräp.
Gräsklippning/puts	Klippningsfrekvens planeras så att ytorna ser vårdade ut under hela klippningssäsongen, vilket under ett normalår innebär 15 - 16 klippningar från slutet av april till mitten oktober. Grässets höjd får inte understiga 4 cm och inte överstiga 8 cm. Puts vid hinder utförs vid varannan klippning. Gräsklipppet får ligga kvar, dock inte i strängar eller högar eller i sådana mängder att underliggande gräs skadas.
Lövhantering	Lövuppsamling utförs där lövansamling är påtaglig. Lövhögar får inte ligga under en längre tid så att underliggande vegetation skadas eller att risk föreligger att löv blåser ut på trafik- och kommunikationsytor. Endast ett tunt lager finfördelade lövresten får ligga kvar efter klippssäsongen.
Kantskärning	Kantskärning utförs två gånger per år där gräsytan ansluter till markbeläggning, kantstöd, brunnar, planteringar samt runt träd i gräsytor.
Övriga åtgärder	Gödsling och kalkning utförs enligt rekommendation och efter särskild beställning. Bevattning och ogräsbekämpning utförs efter särskild beställning.

	KLIPPT GRÄSYTA G2 Bruksgräsmatta	<i>Bruksgräsmattor är robusta gräsytor i parker och bostadsområden, avsedda för lek, bollspel, vistelse m.m. Ytorna ska ge ett vårdat intryck.</i>
	Vårstädning/reparation Städning/ pappersplockning Gräsklippning/puts Lövhantering Kantskärning	<p>I april månad rensas ytorna från lövsamlingar, dött gräs och andra föremål. Ihopsamlade högar får inte ligga kvar så att underliggande gräs skadas. Döda fläckar rivs upp och hjälpsås eller repareras.</p> <p>Före klippning tas grenar, stenar och främmande föremål bort. Ytorna ska vara fria från skräp.</p> <p>Klippning anpassas till gräsets tillväxt. Ett normalår innebär 12-13 klippningar från slutet av april till mitten oktober. Gräsets höjd får inte understiga 4 cm och inte överstiga 10 cm. Puts vid hinder utförs vid åtminstone var tredje klippning. Gräsklipppet får ligga kvar, dock inte i strängar eller högar eller i sådana mängder att underliggande gräs skadas. Motionsslingor klipps ett drag (ca 1,5 m) på ömse sidor gången.</p> <p>Löv tas bort i begränsad omfattning. Sammanpackat löv tuggas sönder med maskin. Löv som riskerar att blåsa ut på angränsande trafik- och kommunikationsytor tas bort.</p> <p>Kantskärning utförs vid behov, dock högst en gång per år där gräsytan ansluter till markbeläggning, kantstöd, brunnar, planteringar och runt träd i gräsytor.</p>

	HÖGVUXEN GRÄSYTA G3 Sidoytor i parker, bostadsområden mm	<i>Sidoytor och restytor i parker och bostadsområden m.m. som inte är avsedda att användas annat än tillfälligtvis.</i>
	Vårstädning/repairation Städning/ pappersplockning Gräsklippning/slaghack Puts Gräsklippning	<p>I april månad rensas ytorna från lövsamlingar, dött gräs och andra föremål. Ihopsamlade högar får inte ligga kvar så att de skadar gräset. Döda fläckar rivs upp och hjälpsås eller repareras.</p> <p>Före klippning tas grenar, stenar och främmande föremål bort. Ytorna ska vara fria från skräp.</p> <p>Klippning eller slaghackning sker 5 ggr/säsong</p> <p>1:a klippning utförs senast strax före maskrosornas fröspridning. 2:a klippning skall vara utförd före juni månads utgång. 3:e klippning skall vara utförd före juli månads utgång. 4:e klippning skall vara utförd före augusti månads utgång. 5:e klippning skall vara utförd före september månads utgång.</p> <p>Puts kring buskage, träd, kanter, belysningsstolpar och övriga hinder utförs vid varje klippning.</p> <p>Utmed hårdgjorda ytor samt invid bebyggd tomt klipps ett drag (ca 1,5 m) enligt skötselbeskrivning för bruksgräsmatta.</p>

	HÖGVUXEN GRÄSYTA G4 Gräsfält, väg- slänter, restytor mm	<i>Sidoytor och restytor där man i första hand vill ha en yta som sköts med en liten resursinsats. Ytan är inte avsedd att användas annat än tillfälligtvis.</i>
	Städning/ pappersplockning Slaghack Puts Gräsklippning	<p>Före slaghackning städas ytan så att rationell skötsel underlättas. Utöver detta städas skräp bort en gång per månad.</p> <p>Ytan slås två gånger per år. Första gången strax före maskrosornas fröspridning och andra gången före vinterns ankomst eller annan tid i samråd med beställaren.</p> <p>Puts utförs kring hinder vid ett klipptillfälle.</p> <p>Utmed hårdgjorda ytor samt invid bebyggd tomt klipps ett drag (ca 1,5 m) enligt skötselbeskrivning för bruksgräsmatta.</p>

HÖGVUXEN GRÄSYTA G5 Slätteräng	<i>Naturpräglade ytor som medger annorlunda biotoper för växter och djur. Skötsel sker så att blomning och återväxt gynnas. Ytan är ej avsedd för lek och spel före slåttern.</i>
Städning/ pappersplockning	Före slaghackning städas ytan så att rationell skötsel underlättas och främmande föremål tas bort. Utöver detta städas skräp bort en gång per månad.
Slätter	Slätter utförs en gång per år i månadsskiftet juli-augusti. Allt gräs samlas ihop och transporteras bort ca 14 dagar efter slåttern.
Puts	Puts kring hinder utförs efter slåttern.
Gräsklippning	Utmed hårdgjorda ytor samt invid bebyggd tomt klipps ett drag (ca 1,5 m) enligt skötselbeskrivning för bruksgräsmatta.

Naturmarksytor

Öppen naturmark	<i>Mark bevuxen med gräs, ris och örter med få inslag av träd och buskar. Ytor släppta från skötsel som endast slaghackas vid behov för att förhindra slytetabletering.</i>
Städning/ pappersplockning	Skräp städas bort en gång per månad
Slaghack	Slaghackning utförs vid behov efter särskild beställning. (ungefär vart 4:e år).
Gräsklippning	Utmed hårdgjorda ytor samt invid bebyggd tomt klipps ett drag (ca 1,5 m) enligt skötselbeskrivning för bruksgräsmatta.

Trädbevuxen naturmark	<i>Ytor vars huvudsakliga växtlighet består av träd och buskar.</i>
Städning/ pappersplockning	Skräp städas bort en gång per månad
Gallring/röjning och säkerhetskontroller	Gallring och röjning utförs efter särskild beställning. Årligen görs en säkerhetskontroll av träden. Stormfälda träd bevakas så att de inte utgör olycksrisk eller hinder. Träd som utgör fara ska omgående tas om hand. Beställaren ska underrättas. Död lövträdsved lämnas kvar i området.
Gräsklippning	Utmed hårdgjorda ytor samt invid bebyggd tomt klipps ett drag (ca 1,5 m) enligt skötselbeskrivning för bruksgräsmatta.

Planteringsytor

	Friväxande och formbeskurna träd	<i>Träd är det värdefullaste parkelementet och de skall därför vårdas och skyddas. De får inte utgöra någon säkerhetsrisk.</i>
	Tillsyn Ogräsrensning (trädgrop) Uppbindning Beskärning Bevattning	<p>Träd ska hållas under uppsikt så att skadedjursangrepp, röta och annat som gör att trädet blir en säkerhetsrisk, upptäcks och anmäls. Döda, stormfällna eller sjuka träd eller delar av träd som utgör en säkerhetsrisk ska tas bort omedelbart efter upptäckt och anmälan.</p> <p>Träd med mindre än 15 år på växtplatsen ska ha öppen jord runt stammen med en diameter om minst 1m. Ytan runt trädet ogräsrensas 4 ggr/år. Trädgropar utmed gator, på torg och andra offentliga platser ogräsrensas 4 ggr/år.</p> <p>Yngre träd som ännu inte är väl rotade, ska hållas uppbundna med rejäla störar. Bindningen justeras efterhand så att träden inte skadas. Bindningar och störar byts eller kompletteras vid behov.</p> <p>All beskärning av träd skall utföras efter varje arts behov och så att en god utveckling av trädkronan säkerställs. Uppbyggnadsbeskärning sker i samråd med beställaren fram tills trädet är 10-15 år.</p> <p>Beskärning skall alltid utföras då exempelvis nedhängande grenar blir besvärande ur framkomlighets- eller siktsynpunkt eller då risk för fläxskador föreligger. Innan beskärningsarbeten utförs, skall beställaren kontaktas.</p> <p>Stamskott tas bort en gång per år på stamträd.</p> <p>Formbeskurna träd beskärs till ursprunglig form en gång per år.</p> <p>Nyplanterade träd vattnas vid behov.</p>

	Prydnadsbuskage	<i>Buskage i centrumnära lägen med huvudsyfte att utgöra ett dekorativt inslag. Ogräs och vildskott får inte konkurrera med buskarna eller störa helhetsintrycket.</i>
	<p>Vårstädning</p> <p>Städning</p> <p>Beskärning/ säkerhetskontroll</p> <p>Ogräsrensning</p> <p>Kompletterings- plantering</p> <p>Bevattning</p>	<p>Räfsning utförs över hela ytan. Försiktighet ska vidtas så att rot- och växtdelar inte skadas. Ojämnheter ska utjämnas. Ytan ska vara fri från ogräs, papper och andra främmande föremål. Död, sjuk eller skadad ved tas bort. Vårstädning utförs innan växtsäsongen startar.</p> <p>Buskagen skall hållas fria från skräp och se prydliga ut. Löv som stör helhetsintrycket eller riskerar att blåsa ut på trafikytor tas bort.</p> <p>Kontroll och beskärning utförs så att det inte finns siktskymmande vegetation i korsningar och invid gång- och cykelvägar och gator.</p> <p>Buskar skall ges möjlighet att utvecklas efter sin egen art. Underhållsbeskärning utförs i samråd med beställaren enligt den metod som är mest lämplig för den i varje enskilt fall aktuella arten. Gallring av gamla och döda grenar utförs vid behov.</p> <p>Ogräs och vildskott som förfular buskaget får inte förekomma. Ogräs får inte växa till blom- eller frösättning. Ogräsbekämpning utförs minst 4 ggr/säsong varefter ogräset bortforslas. Nyplanterade buskage kan kräva ogräsbekämpning upp till 7-8 ggr per år i upp till tre år.</p> <p>Byte av dött växtmaterial skall göras i samråd med beställaren. Komplettering utförs under oktober-december eller under mars-april. Beställaren tillhandahåller växtmaterialet.</p> <p>Nyplanterade buskar vattnas vid behov.</p>

	Bruksbuskage	<i>Plantering med buskar där huvudfunktionen är att ge lä eller fungera som rumsavgränsning. Buskagen har ofta prydnadsvärden. Buskaget ska vara slutet och frodigt. Löv ska i möjligaste mån lämnas kvar i buskaget. Vildskott får inte konkurrera med buskarna.</i>
	Vårstädning Städning Beskärning/ säkerhetskontroll Ogräsrensning Kompletterings- plantering Bevattning	<p>Öppna ytor och kanter till slutna buskage städas. Ytan ska vara fri från ogräs, papper och andra främmande föremål. Död, sjuk eller skadad ved tas bort. Vårstädning utförs innan växtsäsongen startar.</p> <p>Buskagen skall hållas fria från skräp. Löv får ligga kvar. I anslutning till trafikytor skall löv som riskerar att blåsa ut på dessa tas bort.</p> <p>Kontroll och beskärning utförs så att det inte finns siktskymmande vegetation i korsningar och invid gång- och cykelvägar och gator.</p> <p>Buskar skall ges möjlighet att utvecklas efter sin egen art. Underhållsbeskärning utförs i samråd med beställaren enligt den metod som är mest lämplig för det i varje enskilt fall aktuella växtslaget. Gallring av gamla och döda grenar utförs vid behov.</p> <p>Ogräsbekämpning utförs så att buskaget ger ett vårdat intryck. Särskilt kanter mot gång- och cykelvägar, gräsytor och liknande ogräsbekämpas eller hålls vårdade genom grästrimning. Ogräs får inte växa till blom- eller frösättning. Vildskott tas bort. Nyplanterade buskage hålls ogräsfria och ogräsbekämpning kan krävas upp till 7-8 ggr per år i upp till tre år. I slutna buskage rensas endast synligt ogräs. I buskage som inte är slutna får det inte finnas större partier med ogräs.</p> <p>Byte av dött växtmaterial skall göras i samråd med beställaren. Komplettering utförs under oktober-december eller under mars-april. Beställaren tillhandahåller växtmaterialet</p> <p>Nyplanterade buskar vattnas vid behov.</p>

	Naturlik plantering	<i>Naturliknande plantering vars huvudsakliga växtlighet består av träd och buskar.</i>
	<p>Städning</p> <p>Ogräsrensning</p> <p>Gallring/röjning och säkerhetskontroller</p> <p>Gräsklippning</p> <p>Bevattning</p>	<p>Skräp städas bort en gång per månad. Löv får ligga kvar. I anslutning till trafikytor skall löv som riskerar att blåsa ut på dessa tas bort.</p> <p>Ogräsbekämpning utförs i unga ej slutna buskage. Särskilt kanter mot gång- och cykelvägar, gräsmattor och liknande ogräsbekämpas eller hålls vårdade genom grästrimning.</p> <p>Gallring och röjning utförs efter särskild beställning. Årligen görs en säkerhetskontroll av träden. Stormfällda träd bevakas så att de inte utgör en olycksrisk eller ett hinder. Träd som utgör fara ska omgående tas om hand. Beställaren ska underrättas. Död lövträdsved lämnas kvar i området.</p> <p>GC-vägar klipps ett drag (ca 1,5m) på ömse sidor om gången enligt skötselbeskrivning bruksgräsmatta.</p> <p>Nyplanterade växter vattnas vid behov.</p>

	Klippt häck	<i>Buskar av samma sort som klipps årligen. Häcken ska ha en bredare bas än topp. Ogräs och vildskott som förfular får inte förekomma.</i>
	Vårstädning	Planteringens ytterkant städas och ojämnheter i ytan utjämnas. Ytan ska vara fri från ogräs, papper och andra främmande föremål. Vårstädning utförs innan klippsåsongen startar.
	Städning	Buskagen skall hållas fria från skräp. Löv får ligga kvar. I anslutning till trafikytor skall löven tas bort för att undvika att de blåser ut på dessa ytor.
	Beskärning	En anpassad vinterbeskärning, såsom reducering av häckar, utförs under februari-mars om behov föreligger. Häckar skall klippas 1 gång/år under perioden 15 juni-15 juli. Vissa häckar såsom liguster kräver som regel ytterligare en klippning i slutet av augusti. Häckklipp skall tas bort. Uppvuxna häckar skall hållas i rimlig höjd och får inte vara siktskymmande eller störande vid gator och GC-vägar.
	Ogräsrensning	Ogräsrensning skall utföras 4 ggr/säsong genom skyffling och räfsning varefter ogräset bortforslas. Det är viktigt att de enskilda plantornas sundhet och kvalitet bibehålls så att häcken får ett likartat utseende i hela sin sträckning. Ogräs eller vildskott som förfular eller konkurrerar med häcken tas bort.
	Lövhantering	Löv som riskerar att blåsa ut på omgivande trafikytor tas bort efter lövfällningen.
	Kompletteringsplantering	Byte av dött växtmaterial skall göras i samråd med beställaren. Komplettering utförs under oktober-december eller under mars-april. Beställaren tillhandahåller växtmaterialet
	Bevattning	Nysatta plantor vattnas vid behov.

	Rabattrosor	<i>Storblommiga eller polyantharosor som ger rik blomning. Rabatten ska vara ogräsfri.</i>
	Vårstädning	Räfsning utförs över hela ytan. Försiktighet ska vidtas så att rot- och växtdelar inte skadas. Ojämnheter i ytan utjämnas. Ytan ska vara fri från ogräs, papper och andra främmande föremål. Vårstädning utförs innan klippssäsongen startar.
	Städning/puts	Planteringen hålls fri från skräp. Vissna växtdelar tas bort varannan vecka under växtsäsongen.
	Beskärning	Rosor klipps en gång på våren, så snart risk för nattfrost inte föreligger.
	Ogräsbekämpning	Rabatter skall hållas fria från ogräs och rensas upp till 8 ggr/säsong om behov föreligger.
	Gödsling	På våren gödslas rabatterna med NPK 11-5-18 eller likvärdig gödsel.
	Kompletteringsplantering	Byte av dött växtmaterial skall göras i samråd med beställaren.
	Bevattning	Rosor vattnas vid behov.

	Perenner	<i>Perennrabatten innehåller fleråriga örter, gräs och eventuellt lökväxter. Rabatten ska ha ett högt prydnadsvärde och vara fri från ogräs.</i>
	Vårstädning	Räfsning utförs över hela ytan. Hänsyn ska tas så att rot- och växtdelar inte skadas. Ojämnheter i ytan utjämnas. Ytan ska vara fri från ogräs, papper och andra främmande föremål. Vissna växtdelar klipps bort. Vårstädning utförs innan växtsäsongen startar.
	Städning/puts	Planteringen hålls fri från skräp. Vissna växtdelar tas bort varannan vecka under växtsäsongen.
	Ogräsrensning	Rabatterna skall hållas fria från ogräs och rensas upp till 8 ggr / säsong om behov föreligger.
	Gödsling	På våren gödslas rabatterna med NPK 11-5-18 eller likvärdig gödsel. Tillförsel av organiskt material/jordförbättring utförs vid behov.
	Omplantering och delning	Glesning eller delning utförs efter varje arts behov.
	Bevattning	Vattning sker vid behov.

	Sommarblommor	<i>Vår- och sommarblommor planteras ut årligen. Planteringarna ska vara välskötta, frodiga och ogräsfria.</i>
	Tillsyn/städning/ puts/vattning Jordförbättring Plantering Luckring och ogrärensning Gödsling Höststädning Kompletteringsplantering Bekämpning av skadedjur och sjukdomar	<p>Städning och tillsyn utförs måndag, onsdag och fredag. Skräp, ogräs och vissna växtdelar tas bort. Behov av vattning kontrolleras och utförs vid behov.</p> <p>Vårlökar och vårblommor grävs upp. Skötselytorna jordfräses/ jordbearbetas och jordförbättras före utplantering av sommarblommor.</p> <p>Urnor och lådor planteras och körs ut på plats. Kommunen tillhandahåller instruktioner för utformning. Vårblommor under april-maj. Sommarblommor under juni- september. Höst- och vinterarrangemang under oktober-april.</p> <p>Luckring och ogräsbekämpning utförs 6 gånger/säsong så att planteringen är ogräsfri och jorden är lucker.</p> <p>Gödsel tillförs varannan till var tredje vecka i samråd med beställaren.</p> <p>Sommarblommorna skall tas bort efter växtsäsongen. Vid säsongens slut återförs urnor till anvisad plats.</p> <p>Kompletteringsplantering utförs vid behov.</p> <p>Sjukdoms- och skadedjursangrepp anmäls.</p>

BELAGDA YTOR

Generella föreskrifter för belagda ytor

Tillsyn/säkerhet	Kontinuerlig tillsyn. Skador som kan medföra fara ska omedelbart repareras och anmälas till beställaren. Övriga fel som innebär hinder anmäls.
Städning/rengöring av betäckning och galler	Städning innebär uppsamling av diverse skräp; papper, flaskor och burkar. Betäckningar och galler till brunnar rengörs i samband med städning.
Städning 3 ggr/vecka	Utförs på plattytor framför kommunhuset och på plattytor mellan kommunhuset och Realskolegatan samt på bussterminalen.
Städning 2 ggr/vecka	Utförs på bussterminalen i Billeberga, Röstånga, Teckomatorp och Tågarp samt vid Kågeröds torg.
Ogräsbekämpning	Vid ogräsbekämpning på hårdgjord yta får beläggningar och beklädnader inte skadas
Rensning av dagvattenbrunnar	Vattenavrinning kontrolleras kontinuerligt. Stopp i brunn anmäls. Dagvattenbrunnar underhållspolas en gång per år.

Grusytor	<i>Ytor belagda med naturgrus eller stenmjöl. Grusytor skall hållas i ett vårdat skick, vara jämna och fria från håligheter för att undvika skador. Ytorna skall ha en tillfredsställande vattenavrinning.</i>
Vårstädning	Vårstädning utförs innan växtsäsongen startar. Då plockas skräp som ansamlats under vintermånaderna bort.
Städning	Pappersplockning och bortforsling av sopor utförs var fjortonde dag.
Städning av grusytor avsedda för lek- och idrott	Grusytor avsedda för lek och idrott skall vara fria från glas, vassa föremål, cigarettfimpar m.m. Städning utförs en gång i veckan.
Ogräsrensning	Ogräsbekämpning utförs minst 2 ggr/år, innan midsommar och innan den 15 augusti. Ogräset ska transporteras bort.
Höststädning	Lövräfsning utförs 1-2 ggr på hösten efter lövfällningen.
Övriga åtgärder	Komplettering av slitlager och sladdning/hyvlning anmäls till beställaren.

	Asfaltytor	<i>Asfaltytor ska vara säkra, ogräsfria och vårdade.</i>
	Vårstädning/sopning	Sopning och upptagning av vintersand utförs på våren.
	Städning	Pappersplockning och bortforsling av sopor utförs var fjortonde dag.
	Städning av asfaltytor avsedda för lek- och idrott	Asfaltytor avsedda för lek- och idrott skall vara fria från glas, vassa föremål, cigarettfimpar mm. Städning utförs en gång per vecka.
	Höststädning	Lövuppsamling eller lövblåsning utförs 1-2 gånger på hösten efter lövfällning.

	Sten- och plattytor	<i>Ytor belagda med natursten, betongplattor eller betongmarksten ska vara säkra och trivsamma att gå och färdas på. Regelbunden sopning försvårar ogräsetablering.</i>
	Vårstädning/sopning	Sopning och upptagning av vintersand utförs på våren.
	Städning/sopning	Pappersplockning och borttransport av sopor utförs var fjortonde dag. Ytorna sopas en gång per månad under barmarksperioden. Städad yta ska vara fri från, löv, gräsklipp, sand och främmande föremål.
	Ogräsbekämpning	Ogräsbekämpning utförs minst 2 ggr/år, innan midsommar och innan den 15 augusti. Ogräset ska transporteras bort.
	Höststädning	Lövuppsamling eller lövblåsning utförs 1-2 ggr på hösten efter lövfällning.

	Strid sand, formbar sand, lekytor	<i>På ytor för lek med lekutrustning (formbar sand) och där sanden fungerar som underlag för lekredskap och gungor (strid sand). Sanden ska hållas fri från föroreningar och ogräs. Fundament för lekredskap ska vara sandtäckta.</i>
	Vårstädning Tillsyn Städning Luckring/utjämning/ogräsrensning Höststädning Reparationer Övriga åtgärder	<p>Vårstädning utförs innan växtsäsongen startar. Då plockas allt skräp som ansamlats under vintermånaderna bort.</p> <p>Kontinuerlig tillsyn. Fundament för lekredskap ska vara täckta enligt Europeanormen SS EN 1176-1-7 och 1177. Sand öses tillbaka under gungor/lekställningar. Sand som hamnat utanför sargen öses tillbaka. Den strida sandens stötdämpande funktion kontrolleras.</p> <p>Grusytor avsedda för lek och idrott skall vara fria från skräp, glas, vassa föremål, cigarettfimpar mm. Städning utförs en gång per vecka.</p> <p>Sanden luckras och jämnas ut vid behov. Mekanisk ogräsrensning utförs minst 4 gånger per år.</p> <p>Lövuppsamling eller lövblåsning utförs 1-2 ggr på hösten efter lövfällning.</p> <p>Skador på sandlådesarg repareras.</p> <p>Baksand byts en gång per år. Minst 150 mm gammal sand schaktas bort och ersätts med ny. Behov av komplettering och byte av grus/sand anmäls.</p>

	Lekyta gumlimatta	<i>Lekytor med fallskyddsplattor eller gumlimasfalt. Ytan ska vara ren, ogräsfri och ha stötdämpande funktion</i>
	Tillsyn Vårstädning/sopning Städning/sopning Ogräsbekämpning Höststädning Övriga åtgärder	<p>Kontinuerlig tillsyn. Den stötdämpande funktionen kontrolleras.</p> <p>Sopning utförs på våren.</p> <p>Ytorna skall vara fria från glas, vassa föremål, cigarettfimpar mm. Städning utförs en gång per vecka.</p> <p>Ogräsbekämpning i materialmöten utförs vid behov.</p> <p>Lövuppsamling eller lövblåsning utförs 1-2 ggr på hösten efter lövfällning.</p> <p>Lagning av mindre skador vid behov. Behov av nytt ytskikt anmäls.</p>

	Övrig yta	<i>Övrig yta t.ex. kullersten m.m.</i>
	Vårstädning/sopning	Städning och sopning utförs på våren
	Städning/sopning /ogräsbekämpning	Sopning och upptagning av vintersand utförs på våren. Ogräsbekämpning utförs vid behov.
	Höststädning	Lövuppsamling eller lövblåsning utförs 1-2 ggr på hösten efter lövfällning.

ANLÄGGNINGSKOMPLETTERINGAR

Skador och felaktigheter anmäls omgående

	Kantstöd	<i>Kantstöd ska vara hela och fria från ogräs.</i>
	Tillsyn Ogräsrensning	Tillsyn skall ske kontinuerligt. Skador på kantstöd anmäls. Ogräs tas bort kontinuerligt.

	Räcken, staket, plank m.m.	<i>Utrustning ska vara säkert förankrad, riktad samt hel och ren. För lång hållbarhet ska utrustning av trä vara ytbehandlad.</i>
	Tillsyn	Tillsyn skall ske kontinuerligt. Skada som kan innebära fara för användarens säkerhet ska omedelbart åtgärdas.
	Reparationer	Mindre reparationer och justeringar görs vid behov. Reparationsbehov därutöver anmäls.
	Rengöring	Utrustningen hålls fri från smuts och klotter.
	Ytbehandling	Trä ytbehandlas en gång varje år.

	Markeringsstolpar, bommar m.m.	<i>Utrustningen ska vara väl förankrad, riktad samt hel och ren.</i>
	Tillsyn	Tillsyn skall ske kontinuerligt. Skada som kan innebära fara för användarens säkerhet ska omedelbart åtgärdas. Reflexer kontrolleras varje månad och kompletteras vid avsaknad.
	Reparationer	Mindre reparationer och justeringar görs vid behov.
	Rengöring	Utrustningen hålls fri från smuts och klotter.
	Ytbehandling	Behov av ytbehandling anmäls.

	Parkmöbler	<i>Fast monterade eller lösa bord, bänkar och parksoffor. Utrustningen ska vara hel och ren. För lång hållbarhet ska utrustning av trä vara ytbehandlad.</i>
	Tillsyn	Tillsyn skall ske kontinuerligt. Skada som kan innebära fara för användarens säkerhet ska omedelbart åtgärdas.
	Reparationer	Mindre reparationer och justeringar görs vid behov. Reparationsbehov därutöver anmäls.
	Rengöring	Utrustningen hålls fri från smuts och klotter.
	In- och utflyttning	Mobila soffor ska transporteras till Svalövs kommuns förråd för vinterförvaring.
	Ytbehandling	Målning/oljning ska utföras varje år eller vid behov.

	Lekplats/lek- och idrottsutrustning	<i>Lekplatser ska vara vårdade, säkra och fylla avsedd funktion. Lekutrustning ska vara hel, ren och säker samt monterad enligt leverantörens anvisningar.</i>
	Tillsyn/besiktning Åtgärdande av fel	Varje vår skall en dokumenterad besiktning, enligt Europanorm SS EN 1176-1-7 och 1177, genomföras. Brister protokollförs som A, B respektive C-fel beroende på felets art. A-fel som är allvarligast skall omedelbart rapporteras till kommunen. Åtgärd skall ske snarast möjligt enligt överenskommelse. B- och C-fel åtgärdas under säsongen. Alla gungleder, axlar till vippungor etc. skall smörjas under våren. Tillsyn av lekplatsen skall ske varje vecka. Kontroll utförs så att utrustningen uppfyller fabrikantens anvisningar för respektive produkt. Kontroll utförs också så att inga farliga föremål finns inom minimiutrymmet runt lekutrustningen. Mindre brister åtgärdas direkt och större rapporteras.
	Rengöring	Utrustningen hålls fri från smuts och klotter.

	Hundlatriner, papperskorgar, askkoppar m.m.	<i>Behållare för hundlatrin, påsar för hundlatrin och papperskorgar. Utrustningen ska vara hel, ren och riktad.</i>
	Tillsyn	Tillsyn och reparationer skall ske kontinuerligt. Vid behov ska skräpkorgarna tvättas. Trasiga skräpkorgar byts ut. Nya skräpkorgar tillhandahålls av kommunen.
	Tömning/städning	Papperskorgar kontrolleras varje vecka och töms vid behov. Tömning skall utföras varannan vecka. Vid ytor runt behållare skall hundträck och bortslängt avfall plockas upp vid varje tömningstillfälle.

	Trafikskyltar	<i>Skyltar ska vara hela, rena och riktade.</i>
	Tillsyn/rengöring	All skyltsättning ska vara funktionsduglig. Mindre reparationer utförs. Anmälan görs omgående om skyltar saknas eller är i behov av att bytas ut. Rengöring utförs vid behov.

	Flaggstänger	<i>Flaggstänger ska vara utan defekter och får inte utgöra någon säkerhetsrisk.</i>
	Tillsyn	Tillsyn och reparationer ska ske kontinuerligt så att inte olycksrisk föreligger. Behov av reparation anmäls.
	Tvättning och linbyte	Flaggstänger tvättas 1 gång/år och linor byts. Flaggning utförs av kommunen.

	Trappor	<i>Trappor av betong, natursten eller trä. Trappor ska skötas så att de är säkra att använda. De ska vara fria från ogräs. Löv ska tas bort så att inte halkrisk föreligger.</i>
	Tillsyn	Tillsyn ska ske kontinuerligt. Mindre reparationer utförs. Skador som kan innebära risk för trafikanter ska åtgärdas omedelbart. Övrigt reparationsbehov anmäls.
	Ogräsrensning	Ogräsrensning utförs vid behov.
	Sopning	En sopning och upptagning av vintersand utförs på våren, därefter en sopning i augusti.
	Lövhantering	Löv tas bort så att risk att halka inte föreligger.
	Ytbehandling	Allt trävirke ytbehandlas en gång per år.

	Diverse utrustning	<i>Lusthus, konstverk, grillplats, cykelställ och stenar. Utrustningen ska vara hel och ren.</i>
	Tillsyn/städning/reparationer	Tillsyn och städning ska ske kontinuerligt. Utrustningen ska vara hel och ren. Mindre reparationer utförs. Övrigt reparationsbehov anmäls.
	Ogräsrensning	Ogräs tas bort kontinuerligt.
	Ytbehandling	Behov av ytbehandling anmäls

	Murar	<i>Bruksmur, kallmur, betongmur och L-stöd. Murar ska vara hela och får inte utgöra någon säkerhetsrisk.</i>
	Tillsyn	Tillsyn och reparationer ska ske kontinuerligt så att inte olycksrisk föreligger. Mindre reparationer utförs. Övrigt reparationsbehov anmäls.
	Ogräsrensning	Ogräs tas bort kontinuerligt

	Trädäck, trätrall	<i>Trädäck och trätrall ska vara säkra att använda. Löv ska tas bort så att det inte finns risk att halka. Trävirket ska vara väl ytbehandlat för lång hållbarhet.</i>
	Tillsyn	Tillsyn och reparationer ska ske kontinuerligt. Mindre reparationer utförs. Reparationsbehov därutöver anmäls.
	Spolning	Trädäck/trätrall rensas och tvättas en gång på våren och en gång på sommaren.
	Lövhantering	Löv tas bort så att risk för halka inte föreligger.
	Ytbehandling	Allt trävirke behandlas med träolja en gång per år.

	Broar	<i>Broar ska vara säkra att använda.</i>
	Tillsyn	Tillsyn ska ske kontinuerligt. Varje vår och höst utförs säkerhetskontroller. Mindre reparationer utförs. Övrigt reparationsbehov anmäls. I intervall enligt tillverkarens anvisningar utförs huvudinspektioner.
	Sopning	En sopning utförs på våren.
	Lövhantering	Löv tas bort så att risk för halka inte föreligger.
	Ytbehandling	Bättringsmålning och ommålning utförs enligt tillverkarens anvisningar.

	Brunnar o.d. i mark	<i>Brunnar och dagvattenledningar fram till huvudledning samt rännalar. Vattenavrinningen ska fungera väl och brunnar får inte utgöra en säkerhetsrisk.</i>
	Säkerhetstillsyn	Kontroll av brunnslås, förekomst av trasiga betäckningar och andra säkerhetsrisker utförs kontinuerligt.
	Rengöring	Betäckningar och galler hålls fria från löv, ogräs och andra föroreningar så att vattenavrinningen inte hindras. Kantskärning av gräs utförs vid behov.
	Rensning/sugning/ spolning	Vattenavrinning kontrolleras kontinuerligt. Stopp i brunn anmäls. Dagvattenbrunnar underhållsspolas en gång per år.
	Reparationer	Mindre reparationer utförs och övrigt reparationsbehov anmäls. Uppstickande brunnar anmäls.

	Sommarvatten- anläggning	<i>Anlagda bassänger, fontäner mm. Anläggningarna ska vara välskötta så att de bidrar till parkmiljöns trivsel.</i> <i>Anläggningar: Torget i Kågeröd Lilla Torg i Teckomatorp Nygamla i Svalöv Sture Holmquists plats i Svalöv</i> <i>Anläggningarna är i drift under perioden 1 maj – 31 okt.</i>
	Tillsyn/städning	Tillsyn skall ske 1 gång per vecka. Föroreningar i och runt dammen tas bort.
	Rengöring	Rengöring av anläggningarna på Lilla Torg, Torget i Kågeröd samt Nygamla i Svalöv sker 1 ggn/ vecka under driftperioden. Halkrisk föreligger speciellt i anläggningen i Kågeröd. Pumputrustning, brunnar, bräddavlopp m.m. rengörs.
	Vattenbyte	Vattenbyte 1 gång/vecka i anläggningarna på Lilla Torg, Torget i Kågeröd samt Nygamla i Svalöv. Vid behov fylls vatten på i anläggningen på Sture Holmquists plats.
	Reparationer	Driftproblem anmäls och åtgärdas snarast möjligt. Service utförs på pump/avloppsanläggning enligt fabrikantens anvisningar.
	Igångsättning vid säsongstart	Före säsongstart rengörs anläggning och utrustning. Påfyllnadssystemet i anläggningen i Kågeröd rengörs.
	Vinterförvaring/avstängning	Pumpar tas upp för vinterförvaring.

Skötselbeskrivning för dammar, vattendrag, diken och vägtrummor

Skötsel av utjämningsmagasin samt in- och utlopp till dessa, ansvarar NSVA för.

Vägtrummor

Tillsyn

Flöde i vägtrummor kontrolleras minst 2 gånger per år. Vid behov utförs rensning. Reparationsbehov anmäls.

Diken

Tillsyn

Flöde i diken kontrolleras minst 2 gånger per år. Rensningsbehov anmäls.

Skötsel

Diken ska utvecklas så ostört som möjligt och behöver normalt ingen regelbunden skötsel. Tillfälliga översvämningar längs med vattendrag och diken är att betrakta som normalt.

Underhåll utförs i följande fall:

- Risk för översvämning, där byggnader, vägar eller broar riskerar att skadas, föreligger
- Högt vattenstånd under odlingsäsongen försvårar för jordbruket eller riskerar att påverka skördeutfallet.
- Dämning sker i avloppssystem till enskilda fastigheter

Följande råd gäller vid åtgärder i diken:

- Eftersträva punktinsatser
- Rensning utförs lämpligast under lågvattenföring. Anmälningsplikt till Länsstyrelsen.
- Träd och buskar ska bibehållas då de skyddar mot igenväxning och gynnar vattenlivet, såvida de inte utgör hinder för vattenflödet

Vattendrag

SVALÖV Svalövs- bäcken	BILLEBERGA Braån	TECKOMATORP Braån	TÅGARP Råån södra stranden	KÅGERÖD Vegeå	RÖSTÅNGA Lilla Bäljaneå
------------------------------	---------------------	----------------------	-------------------------------------	------------------	-------------------------------

Tillsyn

Tillsyn av vattenflödet utförs. Kontroll av slänter utförs. I bebyggelse utförs säkerhetskontroller av träd utmed strandkanten.

Skötsel

Skräp och främmande föremål i vattnet och utmed strandkanten städas bort. Röjning av strandvegetation utförs sparsamt. Träd och större buskar förhindrar igenväxning, stabiliserar strandkanten samt gynnar vattenlivet genom att skugga vattnet och sänka vattentemperaturen. Döda och/ eller nedfallna träd lämnas om de inte utgör risk för översvämning eller människors säkerhet. Om träd kapas bör roten lämnas orörd eftersom den stabiliserar strandkanten och gynnar återväxt.

Dammar
SVALÖV

Svalövssjön	
Tillsyn/städning	Tillsyn sker 1 gång per vecka. I tillsynen ingår kontroll av slänter, utrustning och konstruktioner, in- och utlopp samt kontroll och reglering av vattennivån, som ej får överstiga + 54,6 m och ej understiga +53,9 m. Den 31 maj ska nivån ligga på minst +54,3 m och under perioden 1/6 – 30/9 skall lågvattenutskovet (den fasta luckan på höjden +54,2 m) hållas helt öppet. Skador som kan innebära en säkerhetsrisk åtgärdas omedelbart och anmäls. Särskild kontroll av strandkanter ur erosionssynpunkt. Övrigt reparationsbehov anmäls. Städning i strandkant och strandområde utförs en gång per vecka.
Rensnings- och röjningsarbete	Rensnings- och röjningsarbete utförs en gång per år. Vid behov rensas in- och utlopp från sediment. Damm och strandområde rensas från främmande föremål. Röjning av vegetation utförs så att den biologiska mångfalden gynnas. Röjningsarbete utförs med beaktande av att vegetation stabiliserar strandkanter och skuggar vattnet vilket gynnar vattenlivet samtidigt som uppvärmningen minskar och därmed också alg tillväxten. All säl tas bort vid laxtrappan. Röjning av vegetation utförs vid in- och utlopp så att vattenflödet inte hindras. Växtavfall från beskärning transporteras bort för att inte öka halten av näringsämnen i vattnet.
Reparationer	Service på utrustning utförs enligt fabrikantens anvisningar. Driftsproblem anmäls och åtgärdas snarast möjligt.
Igångsättning vid säsongstart	Vid säsongstart monteras luftningsutrustning på ön av för elarbeten behörig personal.
Vinterförvaring/avstängning	Vid säsongsslut tas luftningsutrustning in för vinterförvaring. Arbetet utförs av för elarbeten behörig personal.
Övriga åtgärder	Sandpåfyllning sker vid behov på sandstrand så att markduken hålls täckt.

Västervångsdammen	
Tillsyn/städning	Tillsyn sker 1 gång per vecka. I tillsynsarbetet ingår kontroll av utrustning. Städning i strandkant och strandområde utförs en gång per vecka.
Rensnings- och röjningsarbete	Rensnings- och röjningsarbete utförs en gång per år. Damm och strandområde rensas från främmande föremål. Röjning av vass.
Reparationer	Service på utrustning utförs enligt fabrikantens anvisningar. Driftproblem anmäls och åtgärdas snarast möjligt.
Igångsättning vid säsongstart	Vid säsongstart kopplas pump-/fontänutrustning in.
Vinterförvaring/avstängning	Vid säsongsslut tas pump-/fontänutrustning in.

KÄGERÖD

Vibergs mad	
Tillsyn/städning	Tillsyn sker 1 gång per vecka. I tillsynsarbetet ingår kontroll av utrustning. Städning av vattenytan i strandkant och strandområde utförs en gång per vecka.
Rensnings- och röjningsarbete	Rensnings- och röjningsarbete utförs en gång per år. Dammen och strandområdet rensas från främmande föremål. Röjning av vass utförs då denna har fått för stor utbredning på vattenytans bekostnad.
Reparationer	Service utförs på utrustning utförs enligt fabrikantens anvisningar. Driftproblem anmäls och åtgärdas snarast möjligt.
Igångsättning vid säsongstart	Vid säsongstart kopplas pump-/fontänutrustning in.
Vinterförvaring/avstängning	Vid säsongsslut tas pump-/fontänutrustning in.

RÖSTÅNGA

Mölledammen	
Tillsyn/städning	Tillsyn sker 1 gång per månad. I tillsynsarbetet ingår kontroll av utrustning. Städning av vattenytan i strandkant och strandområde utförs en gång per månad.
Rensnings- och röjningsarbete	Röjningsarbete utförs på en gång per år under växtsäsong. Vegetation bibehålls i största möjliga mån. Gångstig hålls fri från grenar som utgör hinder. Sly som skymmer utsikt framför bänkar röjs, men allt grövre än 1 dm bibehålls. Rensning av dammen utförs på beställning ca vart 15:e år.

Skötselbeskrivning för salixodling

KÅGERÖD

Skörd	Skördas efter lövfällning underdecember-mars. Skörd sker när de grövsta stammarnas bas överstiger 7cm. Skörd sker med 3-5 års mellanrum.
Slaghackning	Kantzonen slaghackas 2 ggr per säsong Tidsåtgång 6,5 tim

Skötselbeskrivning för motionsslingor m.m.

SVALÖV

Skötsel av motionsslinga i Bäckaparken ca 1,2 km

Tillsyn av belysning och byte av lampor sker 2 ggr/år. Timer justeras.

Vegetation som växer in över motionsslingan röjs bort.

Påfyllning av flis sker vart 6:e år.

Skötsel av grusplan vid Norrgårdens förskola

Grusplanen används för närvarande för boulespel och som cykelbana.

Tillsyn och städning sker 1 gång/vecka. Ytan ska vara fri från skräp, glas, cigarettfimpar och vassa föremål. Grusytans ytterkanter hålls prydliga genom röjning av vegetation och ogräsrensning.

TECKOMATORP

Skötsel av motionsslinga

Tillsyn av belysning och byte av lampor sker 2 ggr/år.

RÖSTÅNGA

Skötsel av motionsslinga ca 2,5 km

Tillsyn av belysning och byte av lampor sker 2 ggr/år.

Påfyllnad av flis i sankt område (sträcka om ca. 50 m) vid behov.

Skötselbeskrivning för naturområden

SVALÖV

Svenstorps fälä

Gallring i björkskog	Björkskogen gallras kontinuerligt för att inte få röjgödningseffekt. Arbetet utförs under vintern på tjälad mark. Om marken är fuktig får tunga maskiner inte användas. Tidsåtgång 2 veckor per år. Efter avslutat arbetet skall rishögar bortforslas. Ca 1 veckas arbete.
Tillsyn/städning	Tillsyn av skyltar, över- och genomgångar. Eventuella reparationer utförs. Arrendator svarar för löpande underhåll av stängsel. Kommunen ansvarar för uppställning och tömning av sopkärl samt toalett.

Tidsåtgång: 80tim

BILLEBERGA

Dalen

Säkerhetskontroller av träd	Säkerhetskontroller utförs varje år.
Tillsyn av rekreationsplats	Bäckravin med ädellövskog. Omgivande mark betas. Ravinen fungerar som lek- och uteklassrum och är utrustad med eldstad och vindskydd. Tillsyn sker 2 gånger per år. Eventuella reparationer utförs. Gallring utförs vart 10:e år.

Tidsåtgång: 6tim

RÖSTÅNGA

Ädellövskog och naturbetesmarker

Stora arealer ädellövskog med inslag av naturbetesmarker. Skötselplaner behöver upprättas för dessa skogar som ligger inom riksobjekt för naturvård. Vissa bestånd gränsar till Söderåsens nationalpark. Skötseln bör inriktas på utveckling av biologisk mångfald och ske i samarbete mellan utförare och personal med ekologisk kunskap. Naturområdena fungerar som utelek- och uteklassrum.

KÅGERÖD

Kågerödslund

Säkerhetskontroller av träd	Utförs årligen.
Tillsyn/städning	Skräp och främmande föremål i området städas bort två gånger per år. Bäckrenas från skräp. Gamla grenar får ligga kvar om de inte hindrar laxfiskars vandring. Skyltar, sittplatser och övrig utrustning kontrolleras, rengörs och repareras vid behov. Stora grusade stigar hålls fria från nedfallna grenar etc.
<u>Skötsel enligt skötselplan</u>	Alla åtgärder inom området kräver länsstyrelsens tillstånd. Området är skyddat enligt kulturminneslagen. All död lövträdsved ska lämnas kvar i området. Avverkning ska ske genom plockhuggning företrädesvis vintertid då marken är tjälad. Parkslide, idegran, sykomorlönn och gran i området avverkas. Träd som växer upp i de gamla ekarnas kronor ska avverkas. Vissa ekar kan frihuggas med 5 meters omkrets för ljusinsläpp och möjliggöra etablering av ovanliga mossor och lavar. För förnygring av ek röjs ljusluckor och småplantor flyttas eller ekollon planteras.
Område1: Festplats	Ekar närmast byggnaderna tas ner. Träd som växer upp i de gamla ekarnas trädkronor tas ner.
Område 2: Entréområde	Kontinuerlig gräsklippning

Område 3: Tennisbana	Röjning av hallonsnår väster om spelplan.
Område 4: Ekskog hasselvariant	Avverka träd och sly som växer upp i de gamla ekarnas kronor. Gallra fram minst ett odlingsröse.
Område 5: Snattabäcken	Parkslide, gran och gammal björk avverkas. Enstaka gamla björkar kan lämnas. I övrigt lämnas skogen för fri utveckling. Återplantering av ek innanför staketet.
Område 7: Ekskog hasselvariant	Träd som växer upp i ekens kronor tas ned. Försiktig röjning i buskskiktet närmast staketet runt festplatsen.
Område 8: Avenbok	Grova ekar hålls fria från uppväxande sly och träd. Avenbok lämnas för fri utveckling.
Område 10: Blandlövskog	Idegranar tas bort. Stenmur hålls fria från sly. I övrigt lämnas skogen utan att skogliga åtgärder utförs.

Tidsåtgång: 80 tim

Skogsområden utanför detaljplanelagt område
Gallring utförs.

STENESTAD

Ädellövskog

Lövskog (al, björk)

Ekhage som betas

KÄLLSTORP

Ädellövskogsridå

Skötselbeskrivning för sanerings- och exploateringsområden

Dessa områden redovisas inte i nuvarande budget för gata/park. I upphandling av gräsklippning 2012 ingår dessa ytor.

Slaghackning 2ggr/säsong KÅGERÖD	2030 saneringsfastigheter	2.5 tim
	2040 markreserv (Nybergs)	8.0 tim
	8151 exploateringsmark	6.5 tim
	2410, 465	1.5 tim
	2501	1.5 tim
RÖSTÅNGA	2030	5.0 tim
BILLEBERGA, SVALÖV, TECKOMATORP	2030 saneringsfastigheter	12.5 tim
	2040 markreserv	3.5 tim
	8151 exploateringsmark	28.5 tim
Summa		69.5 tim